

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ
2020 ULUSLARARASI HEMŞİRELER YILI
12 MAYIS DÜNYA HEMŞİRELER GÜNÜ
BASIN AÇIKLAMASI

Ülkemizde ve tüm dünyada “Hemşireler Günü” olarak kutlanan 12 Mayıs, bu yıl bizler için her zamankinden çok daha özel ve anlamlı. Çok daha özel çünkü 2020 yılı tüm dünyada “Uluslararası Hemşireler Yılı” olarak ilan edildi. Çok daha anlamlı çünkü tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgınında ülkemizde ve dünyada hemşireler en ön saflarda mücadele ediyor. Dünya Sağlık Örgütü hemşireyi, dünyanın sağlığına kavuşmasında kilit sağlık çalışanı olarak göstermektedir. Pek çok ülkede, COVID-19 salgını ile mücadelenin, ete kemiğe bürünmüş hali hemşireler olarak karşımıza çıkıyor. Ülkemizin hemşireleri bu süreçte büyük bir özveri ile çalışıyorlar. Tüm bu çabalarından dolayı meslektaşlarımızı teker teker tebrik ediyor, bu özel yılda ve bu özel şartlarda çok daha anlamlı olan Dünya Hemşireler Günü kutluyoruz.

Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Hemşireler konseyi tarafından, Nisan 2020 yılında yayınlanan, ülkemizin de içinde yer aldığı 191 ülkenin 2020 hemşire durum raporunda, 21. yy’ın sağlık hedeflerine ulaşılmasında hemşirelerin daha etkili olması için güçlendirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Bu nedenle de Dünya Sağlık Örgütü ve paydaşları tüm hükümetlere çağrıda bulunmuştur. Bu çağrıda hemşire iş gücü yaratılması ve ön görülen eksikliklerin giderilmesi; hemşirenin karar alma süreçlerinde etkili rol alması; liderlik pozisyonlarına daha fazla hemşireye yer verilmesi; adil maaş, iş sağlığı ve güvenliği haklarını içeren çalışma koşullarının iyileştirilmesi; hemşirelik eğitiminin iyileştirilmesine ve lisans düzeyinde olmasına yönelik yatırımlar yapılması yer almaktadır.

Dünya Hemşirelerini temsil eden Uluslararası Hemşireler Konseyi her yıl olduğu gibi bu yıl da, tüm hemşirelerin tek ses olması için ortak bir tema belirlemiştir. Dünya hemşirelerinin 2020 yılı teması, “*Hemşireler Dünya Sağlığında Öncü Bir Ses*” olarak açıklanmış ve 2018

yılında başlayan “*Hemşirelik Şimdi*” kampanyası ile dünyada gündem olmuştur. Bu temada birey odaklı bakım, profesyonellik, dünyayı sağlığına kavuşturmanın önündeki engeller, dünyayı sağlığına kavuşturmada imkanlar ve hemşireliğin gücü yer almaktadır.

Bu bağlamda Türk Hemşireler Derneği de ülkemizi sağlığına kavuşturmamızın önündeki engelleri 20 maddede toplamış ve “2020 yılında 20 hemşirelik sorunu: Toplumumuzun Nitelikli ve Güvenli Sağlık Hizmeti Almasının Önündeki Engeller” başlıklı bir metinle tüm meslektaşlarımız, karar vericiler, politika yapımcılar ve kamuoyu ile paylaşmıştır. Bu metinde yer alan engellerimizi bir kez daha hatırlatmak istiyoruz;

1. Hemşire işgücü planlaması yapılmadan, çok sayıda hemşirelik okulu açılması, ihtiyaç ve kapasiteyi aşacak sayıda kontenjan ayrılması
2. Hemşirelik okullarına öğretim elemanı olarak hemşirelik dışı (hekim, veteriner, biyolog, kimyager vb.) akademisyen ataması yapılması
3. Hemşirelik okullarına hemşirelik dışı yönetici atanması
4. Hemşire insan gücü planlamasının doğru ve uygun şekilde yapılmaması, hemşire insan gücünün dengesiz dağıtımı ve yanlış kullanımı nedenleri ile sağlık kurumlarında yetersiz sayıda hemşire çalıştırılması, mezuniyet sonrasında ise atama sorunun olması
5. 100 binden fazla hemşire atama beklerken, hemşire açığı var gerekçesi ile hemşire görev, yetki ve sorumluluklarının diğer sağlık çalışanlarına devredilmesi
6. Fazla mesai, uzun çalışma saatleri ve aşırı iş yüküne bağlı tükenmişlik yaşanması, işten ayrılmaların ve hemşire devir hızının artması
7. Sertifikalı hemşirelerin kendi alanlarında çalıştırılmaması
8. Koruyucu sağlık hizmetlerinde kilit rol oynayan hemşirelerin, okul hemşireliği ve iş sağlığı hemşireliği vb. alanlarda istihdam edilmemesi
9. Hemşirelik yönetmeliğinde de tanımlanmış olan diyaliz hemşireliği, halk sağlığı hemşireliği, iş sağlığı hemşireliği vb. hemşireliğin özel alanlarının yok edilmesi
10. Hemşireler için güvenli çalışma ortamlarının oluşturulmaması
11. Liderlik pozisyonlarına hemşirelere yeterince yer verilmemesi ve yönetim pozisyonlarına (bakım hizmetleri müdürlüğü, sorumlu hemşire vb.) hemşirelik kanunu ve yönetmeliğine aykırı olarak liyakat aranmadan ve/veya hemşirelik dışı atamaların yapılması
12. Bazı hastanelerde bakım hizmetleri müdürlüğünün ortadan kaldırılması ve hemşirelik hizmetlerinin idari hizmetler müdürlüğüne devredilmesi
13. Hemşirelerin, sağlık çalışanlarının şiddetine maruz kalması

14. Sendika ve hastane yöneticilerinin, karar mekanizmalarında sınırlarını aşması, meslektaşlarımız üzerinde güç kullanması ve baskı oluşturması; meslektaşlarımızın siyasi görüş ve yaşam tarzlarından dolayı ayrımcılığa ve etik dışı uygulamalara maruz kalması

15. Hemşirelik yasası ve yönetmeliğinin işler kılınmaması, mevzuatın hemşirelik yasa ve yönetmeliğine göre düzenlenmemesi

16. Elli yılı aşkın bir süredir devam eden Hemşirelikte lisansüstü eğitime rağmen, kurumlarda halen uzman hemşirelik kadrosunun olmaması

17. Hemşirelerin mesleki gelişimleri için yeterince desteklenmemesi

18. Hemşirelerin insanca yaşamalarını sağlayan ücret politikalarının olmaması, 3600 ek göstergenin halen verilmemiş olması ve fiili hizmetin geriye dönük uygulanmaması

19. Türk Hemşireler Birliği'nin kurulması yönündeki tüm çabaların yanıtız kalması

20. Hemşirelerin, nitelikli ve güvenli hemşirelik hizmetlerinin sunumuna yönelik taleplerinin, politika yapıcılar, karar vericiler ve yöneticiler tarafından duyulmaması

COVID-19 salgın süreci, toplumumuza hak ettiği bakımı vermemizin önündeki engellerden büyük bir kısmını derinleştirmiş ve önümüze başka engeller çıkarmıştır. Bu süreçte meslektaşlarımız, kişisel koruyucu ekipman ve bunların kullanımı; çalışma ortamı ve koşulları; hemşirelik mesleğine ait görev, yetki ve sorumluluklar dışında görevlendirmeler yapılması; psiko-sosyal desteğe ulaşamama ve özlük hakları ile ilgili sorunlarla karşılaşmışlardır. Meslektaşlarımız, COVID-19 ile enfekte olmuş ve/veya diğerlerine de enfeksiyon bulaştırma kaygısı ile aylardır ailelerinden ayrı kalmıştır. Derneğimiz tarafından meslektaşlarımızın yaşadığı sorunlar ve çözüm önerilerimiz, sistematik olarak raporlanmış ve Sağlık Bakanlığı'na iletilmiştir. Türk Hemşireler Derneği, her zaman olduğu gibi bu dönemde de hemşirelerin sesi olmuştur ve her koşulda olmaya devam edecektir.

Hemşireler *dünya sağlığında öncü bir ses* olabilmek için, dünyanın her yerinde kendilerine ihtiyaç duyulan her durumda, dikkatle ve özenle mücadelelerini sürdürmektedir. Özellikle COVID-19 salgını tüm dünyaya, toplum sağlığının korunmasının, nitelikli ve güvenli sağlık hizmeti sunulmasının, tüm ticari kaygılardan çok daha elzem ve zorunlu olduğunu göstermiştir. Bu nedenle hemşirelik mesleğinin niteliğinin artırılması ve önümüzdeki engellerin kaldırılması için somut adımların bir an önce atılması gerekmektedir.

Mesleğimizi nitelikli bir şekilde yapmada ve toplumuza hak ettiği bakımı vermede önümüzdeki engelleri kaldırmak için halkımızın, medya organlarının, karar vericilerin ve politika yapıcılarının desteğini bekliyoruz. Toplumumuzun sağlığını geliştirmede öncü bir ses

olmak için, tüm meslektaşlarımızı bizimle bir olmaya davet ediyor, tüm toplumumuza, karar vericilere ve politika yapıcılara **“HEMŞİRELİK ŞİMDİ”** diyoruz.